μαζὴ μὲ τὶς ἄλλες τιμὲς καὶ δόξες, οἱ Ἑλλαδοδιαβασμένοι, οἱ πεφωτισμένοι, οἱ Ἰθύντορες τῶν τυχῶν τοῦ ἔθνους, οἱ μεγαλόστομοι !!!

Ὅσοι βλέπουν τὶς προκοπὲς τοῦ Κράτους καὶ ἀντικρύζουν τὸν κατηφορικὸ δρόμο ὅπου σέρνει το, ἡ Ἑλλαδομανία καὶ Γραμματομανία θὰ ἐτσι μούδιαζαν ἂν οἱ ἐνενήντα στοὺς ἑκατὸ Ρωμιοὶ δὲν εἶταν εὐτυχῶς ἀμόρφωτοι ἀκόμα, ξένοι ἀπὸ τὴν τρομερὴ ἐξυπνάδα καὶ θύματά της ἄκακα.

Πρὸς τοὺς ἀθώους αὐτοὺς χρέος ἱερὸ εἶνε νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια καὶ δουλειά μας πατριωτικὴ φυσικά, ὁμαλὰ, ἀπερίτεχνα, νὰ τοὺς φωτίσουμε τὸ δρόμο μιᾶς ἀνατροφῆς φυσικῆς, ἐπιστημονικῆς, ἐθνικῆς.

Πρὸς τὸν ἀμόρφωτο λοιπὸν Ρωμιὸ ἐστράφηκαν μὲ μιὰ γλυκειὰν ἀπαντοχὴ ὅσοι θέλουν νὰ δημιουργήσουν ἕνα μέλλον στὴν πατρίδα τους. Τὴν ἀγνὴ Ρωμιοσύνη, τὴν ἀνόθευτη γλῶσσα της, τὶς γνήσιες ἐθνικὲς συνήθιες καὶ τἄδολα ἐθνικὰ στοιχεῖα μελετῶντας θὰ δυναμώσουν καὶ θ' ἀναθρεψουν τὸν Ἐθνικὸ χαρακτῆρα.

Ζωοδότειρα ἡ μελέτη τοῦ λαοῦ θὰ φωτίση τὴν ἐθνικὴ Συνείδηση καὶ θὰ φανερώση τὴν ἀληθινὴ λαϊκὴ Μόρφωση.

Ἀπὸ τὶς δυὸ μαζὴ παντοδύναμη θὰ προβάλη μιὰ μέρα, ἡ ἐθνικὴ θέληση, Δύναμη, Σταδιοδρομία.

Γιὰ τοῦτο ἐκεῖνος ποὺ μελετᾷ τ' ἄδολα στοιχεῖα τοῦ ἔθνους ἢ ἐκεῖνος ποὺ πασχίζει καὶ συντρέχει ν' ἀνατραφοῦν οἱ ἀνόθευτες αὐτὲς δυνάμεις, γίνεται ὁ πρόδρομος τῆς προόδου, βαδίζοντας στὸ δρόμο της.

Ἀλλ' ὁ δρόμος του θὰ εἶνε μακρινός! ἂς τὸν κρατᾷ ξεκούραστο ἡ συναισθηση τοῦ μεγάλου χρέους.

Οἱ δυσκολίες πολλές, τὰ ἐμπόδια τρανά, οἱ ἀντίμαχοι κακόπιστοι. Κ'ἡ ἰδέα ὅμως ἱερὴ καὶ ὡραία.

Λένε πῶς ἡ ἀνθρωπότης στὴ Γῆ θὰ περάση τρία στάδια, ὅμοια μὲ τὰ στάδια ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν ἱστορία κάθε ἰδέας.

Τὸ πρῶτο, ποὺ ἔληξε μὲ τὴ νηπιότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἦταν ἡ ὁμοφωνία ὅλου τοῦ κόσμου στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἄγνοιας καὶ τῆς ἀμάθειας.

Τὸ δεύτερο, τὸ σημερινό, τὸ χαρακτηρίζουν οἱ διαφωνίες, οἱ διαφορές, οἱ ἔριδες, οἱ ἀγῶνες κατὰ τὴν ἔρευνα τοῦ σωστοῦ καὶ τὴ ζήτηση τῆς ἀλήθειας. Καὶ τὸ τρίτο, ποὺ ἴσως δὲ θὰ φθάση ποτέ, θὰ φανερωθῆ ὅταν ὅλη ἡ ἀνθρωπότης σοφὴ καὶ ὁμόφωνη ἡσυχάση μετὰ τὴν ἐπίγνωση τοῦ σωστοῦ καὶ τοῦ ἀληθινοῦ.

Ὁλόκληρη ἡ Ρωμιοσύνη, μπορεῖ νὰ ποῦμε, σήμερα κοιμᾶται ἀμέριμνη στὴν ἀγκαλιὰ στῆς σχολαστικῆς ἀμάθειας καὶ πλάνης. Ἀλλ' ἡ ἐθνικὴ ἰδέα, πᾶνε λίγα χρόνια, ἐρρίχθηκε ἀναμεσά της καὶ ἡ συζήτηση καὶ ἡ ἔρευνα, ἂν δὲν γενικεύθηκε ἀκόμα, θὰ γενικευθῆ. Ἡ ἰδέα τῆς ἀληθινῆς προόδου τοῦ ἔθνους ἄρχισε νὰ φωτίζη πρῶτα πρῶτα, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, τὸν πιὸ ἀγνὸ κόσμο, τὸν ποιητικό, ἐκεῖθε θαμποχάραξε γιὰ τοὺς πιὸ ἀνήσυχους, τοὺς πιὸ ἐλεύθερους, τοὺς πιὸ ἐρευνητικούς, τοὺς πιὸ ἐργατικούς. Καὶ γιὰ ὅλους αὐτοὺς τώρα μιὰ νέα ἐθνικὴ αὐγὴ προβαίνει καὶ μιὰ προσδοκία μιᾶς ἐθνικῆς νίκης.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἄρχισε γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Ἰδέας καὶ τὴν ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης τὸ δεύτερο στάδιο, τὸ δύσκολο καὶ μακροχρόνιο, ἀλλὰ τὸ σύμφωνο μὲ τὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου· διότι τὸ στάδιο τῆς ἔρευνας εἶνε τὸ κορφερὸ στάδιο τῆς δουλειᾶς καὶ τοῦ ἀγῶνα, τὸ πολυποίκιλο, τὸ ἑλκυστικὸ ποὺ μᾶς φέρνει στὸ καινούργιο, ποὺ μᾶς μαθαίνει τὸ ἄγνωστο, ποῦ μᾶς δείχνει τὸ Σωστό.

Ἴσως δὲν ἀρχίσαμε ἀκόμα νὰ τρέχουμε στὸ καθαυτὸ στάδιο τῆς ἔρευνας. Σταδιοδρόμοι ὅμως πολλοὶ θὰ προκύψουν σὲ λίγα χρόνια. Ἐμεῖς ἀρχιπλάστες ἑνὸς ὡραίου μελλοντος ἂς ἐργασθοῦμε στὸ προστάδιο, γκρεμνῶντας προλήψεις καὶ προκαταλήψεις.

Ἂς μὴ μᾶς τρομάξη ἡ ἀδιαφορία τοῦ κόσμου. Πολὺ περισσότερο ἂς μὴ μᾶς φανταξῆ τὸ σκιάχτρο τῆς Κοινῆς γνώμης.

Ἡ σφαλερὴ κοινὴ γνώμη ὀφείλεται κάθε φορὰ στὴν ἀποκρυσταλλωση μιᾶς πλάνης ἐφήμερης. Ἀλλ' ἡ ἀποκρυσταλλωσή της δὲν κατορθώνεται ὅπου τὰ ἐλεύθερα μυαλὰ δουλεύουν, κινοῦνται ἢ ἐλεύθερα μάχονται καὶ χτυποῦν καὶ σκορπίζουν τὴν πάχνη.

Οἱ κοινὲς γνῶμες — λέει ὁ σοφὸς — ἀποδείχνουν τὴν τεμπελιὰ καὶ τὴ ραθυμία τῶν ἀτόμων.

Ὅπου ἐργατικοὶ καὶ προοδευτικοὶ ἄνθρωποι ζοῦν καὶ κινοῦνται, οἱ κοινὲς γνῶμες ποῦ ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ πενταρολόγα ἐφημεριδογραφία δὲν πρέπει νὰ λογαριάζονται. Ἐργατικοὶ κι ἀκούραστοι ἂς σκορπίζουμε τὴν πλάνη ποῦ σχηματίζεται καθημέρα κι ἂς χτυπᾶμε τὴν πλάνη τὴν πολυετῆ.

Τὰ χτυπήματά μας δυνατὰ καὶ ἀδιάκοπα ἂς πέφτουν κατὰ τῆς γνώμης ποῦ χρόνια ἀνέθρεφαν οἱ λεγεῶνες δασκάλων κι ἂς γκρεμίζουν προλήψεις ποῦ ἔστησαν οἱ αἰῶνες.

Ξέρομε ὅλοι ποιὲς εἶνε. Ξέρομε ὅλοι πόσο βαθύρριζες εἶνε.

Ξερομε ὅλοι τὰ μέσα ποὺ εἶνε ἱκανοὶ νὰ μεταχειρισθοῦν οἱ ὀπαδοὶ τῆς ψευτιᾶς.

Ἐμεῖς ὅμως τὴ δουλειά μας! Τὴν ἀπογοήτευση καὶ τὴν κούραση τὴ νοιώθουν οἱ ἀψίκοροι, οἱ ἄβουλοι, οἱ ἄρρωστοι ποὺ δὲ νοιώθουν πεποίθηση στὸν ἑαυτό τους καὶ δὲν ἔχουν πίστη στὴν Ἰδέα τους.

Ὁ ἀντιδασκαλισμὸς ἔχει τὴν ἀλήθεια σύντροφον. Ὁ μελετημένος λοιπὸν ὀπαδός του ἂς ἔχη θάρρος, ἂς χτυπᾶ μὲ πεποίθηση κι ἂς ἔχη ὑπομονή!

Διότι δὲν πρέπει νὰ προσμένη τὸ βαθύρριζο δέντρο τῆς σχολαστικῆς Ἑλλαδομανίας νὰ πέση μὲ τὰ πρῶτα χτυπήματα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΡΑΜΑΣ

ΣΤΗ ΦΙΛΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΑΝΕΨΟΥΛΑΣ ΜΟΥ ΕΛΕΝΙΤΣΑΣ

1

Σὲ κάποιον ἥσυχο γιαλὸ γλυκογαληνεμένο
μιὰ μυστικιὰ σᾶν ὄνειρο βαρκούλα ἀργοαρμενίζει,
κι ἐδῶθε κεῖθε ἀκρογιαλιὲς μ' ἀνθένια βουναλάκια
σκυμμένες καθρεφτίζονται μέσ' στὸ γαλάζιο κῦμα.

Καὶ πειὸ βαθειά, πειὸ ξέμακρα, νησάκι μαγεμμένο
κορνιζωμένο ἀπ' τοὺς ἀφροὺς ποῦ ἀνάλαφρα φιλοῦν το
φιλεύει αἰώνια ἄνοιξη καὶ χαραυγούλα αἰώνια
σὲ πλήθια χλόης στρωματιὲς κ' ἀνθοτοπιὲς γλυκοῦ-
[λες.

Καὶ στὴν ὀνειροφάνταχτη βαρκούλα μέσα ἐσύ
μὲ τῆς χαρᾶς τ' ὁλόπριμο καὶ σιγανὸ ἀγεράκι
μέσ στῆς ζωῆς τὸ πέλαγο, γλυκόγελη, ἀρμενίζεις-

Ἂς στέκη γάλα ἡ θάλασσα: καὶ τ' ἀλαφρὸ τ' ἀγέρι
εὐωδιασμένο μὲ ὅλω μας τὲς γκαρδιακὲς εὐχοῦλες
πρὸς τὸ νησί τῆς εὐτιχιᾶς σιγαλινὰ ἂς σὲ φέρει.

2

Τὶ φεγγαρόλουστη νυχτιά· χρυσάφινο γεφύρι
πὰ στὸ ποτάμι τὸ πλατὺ· τρεμάμενο νεράκι
σὲ κύματα σιγαλινὰ σπιθοβολάει· λὲς φλόγες
παίζουν ἐκεῖ δίχως καπνὸ καὶ πύρα· σιγανάκι
ἀνάσανε ἀπ' τὴ νοτιά· ἀθόρυβα κατκι
σπρώχνει μισόγιομο πανὶ καὶ φέρνει το ἀνάρια
καταμεσὶς στὴν πυρκαγιὰ φωτίζεται καὶ λάμπει·
ἀργοδιαβαίνει· ἡ πλώρη του στὸ σύθαμπο εἶναι τώρα
κι' ἀγάλι ἀγάλι λάκαιρο περνᾷ· περνοῦν κι οἱ ὧρες
οἱ μυστικὲς κι ἀσύντιχες κι ἐγὼ ἄγρυπνος θαμάζω
ἀγάλια νὰ ξεκοβεται ἀπ' τὸν ὄχτο τὸ γεφύρι
καὶ νὰ μαζεύεται ἡ λαμπὴ στὴν ἄλληνα μεριὰ
'κεῖ ποῦ ἀπ' τὰ μεσούρανα θωριέται σὲ καθρέφτη
τῆς νύχτας ἡ βασίλισσα χλωμή, γλυκειά, θλιμμένη.

Chembrechit — Κ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

Ὅταν καμμιὰ φορὰ ταξιδεύω 'στὸν τόπο τῆς πατρίδας μου, κοντὰ 'στὴ μελαγχολία ποὺ γεννάει τοῦ ταξιδιοῦ ὁ χωρισμὸς τὸ ἄγνωστο καὶ νέο, οἱ εἰκόνες ποὺ περνοῦν καὶ χάνονται σὰν ὄνειρα τοῦ δειλινοῦ μπροστά σου, καὶ μιὰ ἄλλη λύπη ἔρχεται καὶ γεμίζει τὰ στήθη μου καὶ λέω «κακημένος τόπος» ὅταν ταξιδεύω καμμιὰ φορὰ 'στὸν τόπο τὸν ἑλληνικό.

Εἴτε πλούσια τὰ δάση καὶ τὰ μέρη εὔφορα καὶ εὐχάριστα τὰ τοπία, εἴτε φλακαρὰ τὰ βουνὰ καὶ ἀχάριστος καὶ φτωχὸς ὁ τόπος, πάντοτε ἡ ἴδια λύπη, τὸ ἴδιο παράπονο· γιατὶ νὰ μὴν εἶναι καὶ τὰ τελευταῖα καλά, γιατὶ νὰ μὴν εἶναι καλύτερα καὶ τὰ πρῶτα, παράδεισοι ἀληθινοί, ἐνῷ μποροῦσαν νὰ εἶναι, γιατὶ νὰ μὴν τὰ στεφανώνη ἀκόμα, ὕστερα ἀπὸ τὴ βροχὴ καὶ τὴ θύελλα τοῦ 21, τὸ οὐράνιο τόξο τῆς δόξας, τῆς δόξας τῆς ἀληθινῆς, τῆς δόξας τῆς προόδου;

Γιατὶ νὰ μὴ φανῆ ἀκόμα ὁ ἄνδρας ἐκεῖνος ὁ μυριοποθητός, ὁ Μεσσίας μας, ποὺ νὰ μᾶς κινήση, νὰ μᾶς ἐνθουσιάση, νὰ μὰς δώση τὴν ταξι καὶ τὴν δύναμι τῶν ἔργων, νὰ μᾶς ἀναστήση.

Φοβερὴ ἔλλειψι ἀπὸ ἄνδρες, ὅσο ἄγρια ἡ ἀνάγκη ποὺς τοὺς ζητᾷ.

Γιατὶ οἱ Ἕλληνες θέλουν ἄνδρες γιὰ ν' ἀνοίξουν δρόμο 'στὴν πρόοδο, ἐν ᾧ 'στὰ ἄλλα φῦλα, ἰδίως τὰ Ἀγγλοσαξωνικά, ἡ πρόοδος ἡ σιγαλὴ καὶ μικρὴ 'στὸν ἕνα καὶ 'στὸν ἄλλο κλάδο, 'στὸν μικρὸ καὶ 'στὸν μεγάλο ἰδιώτη, ποὺ εἶναι φυσικὴ 'στὸ ἔθνος του καὶ γενικὴ 'στὴν ζωή του, ὅλο του τὸ περιβάλλον, γεννάει τοὺς τέτιους ἄνδρες.

Αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορά μας ἡ ψυχολογική, ποὺ ἔχει τὴν ἀρχή της 'στὸ κλῖμα ποῦ ἐξάπτει καὶ λυγίζει τὴν δρᾶσι, 'στὴ φυλὴ ποὺ παραβλέπει τὰ μικρὰ πράγματα ὡς εὐτελῆ καὶ τοὺς ἥσυχους θανάτους ὡς ἀδόξους, ποὺ παραλύει μὲ τὸν λογισμὸ τὴ δύναμι καθεμιᾶς πίστεως ποὺ πιπιλίζει μὲ ἡδονὴ τὴν θεωρία καὶ ἀρνεῖται ἂν καὶ τὴν ξεύρει, καὶ δὲν ἐκτιμάει τὴν πραγματικὴ ἀξία, τέλος 'στὴν ἱστορία ποὺ σέρνει πρὸς τὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν της, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἕνα κέντρον, μιὰ τάσι, ἀκτῖνα παντοτεινῆς ζωῆς, μιὰ περιφέρεια, γενικὴ ἑνότητα, 'ς ὅλους τοὺς κλάδους πρόοδο, ἀλλὰ μόνον φωτίζεται ἀπὸ τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα τοῦ ἀτόμου.

Οἱ Ἕλληνες, ποὺ θυσιάζουν 'στὴ δημοκοπία καὶ 'στῶν λόγων τὴν ὡραία ἔκφρασι τὴν ὕπαρξί τους, καὶ τυλίγουν μέσα 'στὰ ῥάκη τῆς διχονοίας τὴν τιμή τους, μὲ τὸ σοφιστικὸ πνεῦμα τους καταστρέφουν κάθε ἀληθινό, μὲ τὸ ἀψὺ ποῦχει ἡ καρδιά τους λησμονοῦν κάθε κακὸ ποὺ τοὺς ἔκαμαν, κάθε καλὸ ποὺ πρέπει νὰ κάνουν, καὶ χωρὶς δύναμι ἔργων, λυγισμένοι χωρὶς νὰ τὸ παραδέχουνται, ζητοῦν νὰ ἰδοῦν τὸν ἄνδρα ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου τὰ σπέρματα οἱ ἴδιοι καταστρεψαν, ζητοῦν αὐτὸν σὰν ἀπὸ θαῦμα νὰ λθῆ ἀναμέσο τους, νὰ τοὺς κινήση νὰ τοὺς ἐνθουσιάση, νὰ τοὺς ἀναστήση.

Ὅλα τέτια θαύματα ἔχει ἡ ἱστορία τους, καὶ τώρα πάλι ἕναν ἄνδρα θέλουν. Ὁ Βάσιγκτων καὶ ὁ Βολιβάρ, ὁ Ναπολέων καὶ ὁ Γουλιέλμος ὁ Ἄος, ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ καὶ ὁ Γαριβάλδης καὶ τόσοι ἄλλοι ἄρχισαν νὰ δημιουργοῦν καὶ νὰ δοξάζουν κράτη, κι αὐτοὶ μέσα 'στὸ θαῦμα τοῦ ἱεροῦ τῶν ἀγῶνος σκοτώνουν τὸν πατέρα τους, τὸν Καποδίστρια, καὶ ὕστερα φαρμακώνουν ὁλοένα κάθε μέτρια μὰ πολὺ χρήσιμη ἀξία.

Ἔτσι καὶ σ' ἐμένα ἡ ὀνειροπόλησι αὐτὴ καὶ ἡ προσδοκία γιὰ τὸ ἴδιο θαῦμα ζῆ· καὶ ὅταν βλέπω τὰ κακὰ χάλια μας καὶ ἀφοῦ τὸ θαῦμα αὐτὸ δὲν γίνεται